

تأثیر سواد رسانه ای بر سلامت اجتماعی
دانش آموزان

مؤلف:

مژ، نصاری

(کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی، دبیر زبان، ورزش و پرورش شاهین شهر)

شابک	978-600-5155-80-5 : ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۵۵-۸۰-۵
شماره کتابشناسی ملی	۵۲۲۵۶۸۴
عنوان و نام پدیدآور	تأثیر سواد رسانه‌ای بر سلامت اجتماعی دانش‌آموزان / مؤلف انصاری.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات شهبازی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۸۴ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
موضوع	سواد رسانه‌ای -- جنبه‌های اجتماعی
موضوع	Media literacy -- Social aspects
رده‌بندی دیویی	۳۰۲/۲۳
پیرنگره	۱۳۹۷ الف ۸ س/ ۹۶۶
سرشناسه	انصاری، مزده، ۱۳۶۰ -
وضعیت درست نویسی	فیبا

عنوان کتاب تأثیر سواد رسانه‌ای بر سلامت اجتماعی دانش‌آموزان
مؤلف: مزده انصاری
ناشر: انتشارات شهبازی
مدیر مسئول: جواد شهبازی کرمی
مدیر داخلی: محمد اصغری
صفحه آرای: قاسمی (رها)
طراحی جلد: فرهادی
چاپ و صحافی: گنجینه
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷
شمارگان: ۵۰۰ جلد
قیمت: ۱۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۵۵-۸۰-۵ ISBN: 978-600-5155-80-5

تلفن: ۶۶۴۰۳۰۰۹ همراه: ۰۹۱۲۱۸۳۴۱۴۴

www.ShahbaziPub.ir

ShahbaziPub@gmail.com

دفتر مرکزی تهران: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، ساختمان گونبرگ،

پلاک ۱۲۱۲، انتشارات شهبازی، تلفن مرکزی: ۶۶۴۰۳۰۰۹

دفتر غرب تهران: ۴۴۱۳۸۶۴۴

توجه: کلیه حقوق مادی و معنوی چاپ و نشر، طرح روی جلد و عنوان کتاب با توجه به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان، مصوب سال ۱۳۴۸ برای مؤلف محفوظ است. هرگونه استفاده بدون مجوز کتبی از ناشر و مؤلف تخلف بوده و بر اساس بند (۵) ماده ۲۳ قانون قابل پیگیری در محاکم قضایی می‌باشد.

فهرست مطالب

۵	مقدمه مؤلف
۹	فصل اول: سواد رسانه‌ای
۹	مفهوم سواد رسانه‌ای
۱۴	رویکرد نشانه‌شناختی
۱۵	رویکرد اجتماعی - فرهنگی
۱۶	رویکرد سیاسی
۱۷	رویکرد اقتصادی
۱۸	سواد رسانه‌ای
۲۲	دیدگاه‌های اندیشمندان حوزه سواد رسانه‌ای
۲۲	دیدگاه پائول فیلدر
۲۴	دیدگاه تامس
۲۶	دیدگاه‌های دیگر
۲۷	دیدگاه نومز
۲۹	لزوم آموزش سواد رسانه‌ای
۳۰	موانع یادگیری سواد رسانه‌ای دانش‌آموزان
۳۲	افزایش سواد رسانه‌ای دانش‌آموزان توسط والدین
۳۳	فصل دوم: سلامت اجتماعی
۳۳	سلامت
۳۵	انواع سلامت
۳۶	تاریخچه سلامت اجتماعی
۳۹	سلامت اجتماعی
۴۳	شاخصهای سلامت اجتماعی
۴۴	حوزه‌های سلامت اجتماعی
۴۷	عوامل موثر بر سلامت اجتماعی
۴۷	الف) بایگای اجتماعی-اقتصادی
۴۷	ب)- وضعیت تاهل
۴۸	ت)- عوامل روانی و اجتماعی
۴۸	ث)- مهارت‌های ارتباطی

۴۹	ج-مذهب.....
۴۹	ابعاد سلامت اجتماعی.....
۵۱	یکپارچگی اجتماعی.....
۵۱	پذیرش اجتماعی.....
۵۳	مشارکت اجتماعی.....
۵۳	همبستگی اجتماعی.....
۵۴	شکوفایی اجتماعی.....
۵۷	فصل سوم: سواد رسانه ای و سلامت اجتماعی.....
۵۷	سواد رسانه ای و سلامت اجتماعی.....
۶۰	واد رسانه ای و کاهش آسیب های اجتماعی.....
۶۲	آر - های سیاسی و روانی شبکه های اجتماعی مجازی.....
۶۳	ب - آسیب های روانی.....
۶۴	ب - آسیب های سیاسی.....
۷۱	فصل چهارم: نتیجه گیری.....
۷۴	پیشنهادهات.....
	منابع.....
۷۷	منابع.....
۸۳	منابع لاتین.....

مقدمه مؤلف:

سواد رسانه ای، یکی از مهمترین و چالشی ترین مباحث مطرح شده در حوزه علوم ارتباطات می باشد که چند سال اخیر با توجه به گسترش و رشد رسانه ها به ویژه در حوزه فناوری اطلاعات در فضای کشور مورد توجه قرار گرفته شد اما به دلیل عدم وجود منابع کافی و همچنین شناخت غیر اصولی در حوزه ارتباطات هنوز نتوانسته است نیاز علاقمندان در این حوزه را برآورده سازد. درگیر شدن اکثر مردم با رسانه های جدید و فضای مجازی و پیامدهای مثبت و منفی بی شماری که در این مدت کم، داشته است، مسئولان، دست اندرکاران و علاقمندان حوزه فرهنگ را بر این امر مطرعه به این موضوع راغب تر کرده است (اسمعیل پونکی و همکاران، ۱۳۹۱). هرچه بیشتر افراد نسبت به عملکرد رسانه ها و چگونگی تأثیر آن در سرمایه آگاه شوند، کنترلی بیشتر بر تأثیرات رسانه ای داشته و پشت خود را از مخاطبان معمولی رسانه ها که اداره بخشی عظیم از زندگی را بر عهده رسانه ها گذاشته اند. بدون این که آن ها را بشناسند، جدا می کنند. اداره بخشی عظیم از زندگی خود را بر عهده رسانه ها گذاشتن یعنی چیزی بیشتر از صرف زمان و پول هر چند هر دو این ها نیز قابل توجه اند. رسانه ها به طور معمول عادات رویارویی افراد با رسانه ها را برنامه ریزی می کنند. نحوه نگرستن افراد به جهان را با طرح انتظارات شان از نحوه مصرف روابط، جذابیت، موفقیت، شهرت، سلامت، حوادث دارای ارزش خبری و غیره راه حل ها توسط رسانه ها برنامه ریزی شده است. در سطحی به نسبت پایین از سواد رسانه ای، افراد به اندازه کافی می دانند که چه طور به پیام های رسانه ای دسترسی پیدا کنند ولی به اندازه کافی قادر نیستند از خود در برابر تأثیرات چشمگیر و مداوم رسانه ای در چارچوب شکل دهی به

ادراک افراد از زندگی محافظت کنند. از آنجایی که جامعه امروز ما دائماً در حال تغییر و پیشرفت است، این تغییرات باعث بوجود آمدن جامعه ای تحت عنوان جامعه اطلاعاتی یا به تعبیری جامعه معرفتی یا دانشی گردیده است. جامعه ای که الگوهای زندگی، شغلی، آموزشی، تجاری، و حتی اوقات فراغت آن متأثر از پیشرفت اطلاعات است یکی از معیارها و مشخصه‌های مربوط به ظهور جامعه اطلاعاتی، سرعت فراگیری رسانه هاست. که قلمرو زندگی خصوصی انسانها را به شدت تحت تأثیر قرار داده است. با پیشرفت‌هایی که در فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی فراهم آمده است، خدمات تلویزیون با شبکه‌هایی از مؤسسات و نهادهای گسترده و در نهایت با اینترنت، پیوندهای پیچیده و به سهولت در هر کجای جهان در دسترس قرار گرفته‌اند. رسانه‌ها اعم از تلویزیون، رادیو، اینترنت، ماهواره، روزنامه، مجله‌ها و... به دور فرزانده‌ای اطلاعات، سرگرمی و آگاهی‌های مختلف را به افراد جامعه عرضه می‌کنند و نقشی مهم در شکل‌دهی و نفوذ به فرهنگ، ارزش، باور، اندیشه و دیدگاه‌ها در بردارند، با توجه به تأثیر بسزای انواع رسانه‌ها در ابعاد مختلف زندگی انسان‌ها، اهمیت و ضرورت آموزش مهارت‌های ارتباطی، سواد رسانه‌ای بیش از پیش نمود پیدا کرده است و در سیاست‌گذاری‌های رسانه‌ای و اجتماعی در دنیا سال‌هاست که مسئله‌ای با عنوان "سواد رسانه‌ای" مطرح شده است. امروزه با توجه به فعالیت‌های رسانه‌ای اینترنت و استفاده کاربران از شبکه‌های ابرمعدی و نیز انتشار پیام‌هایی با مضامین متفاوت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی، نیاز به استفاده صحیح‌تر از سواد رسانه‌ای، در این فضاها بیش از پیش احساس می‌شود.

اهمیت تجهیز همه افراد به دانش و سواد رسانه‌ای به عنوان یکی از شمول باسوادی، واقعیت انکار ناپذیری است و والدین دانش‌آموزان نیز باید به این توانایی دست یابند، پژوهش حاضر سعی دارد تا با مورد توجه قرار

دادن تکنولوژیهای جدید ارتباطی و اطلاعاتی به تأثیر آنها بر سلامت اجتماعی پیروز دارد. براین اساس نتایج حاصل از این پژوهش می تواند شواهد مقدماتی از کارکردها و نقش های سواد رسانه ای بر سلامت اجتماعی در ایران فراهم سازد. در درجه بعدی شواهد حاصل از پژوهش می تواند برای طراحی پژوهش های دیگر در آینده بر پایه متغیرهای دیگر نیز مورد استفاده قرار گیرد. و در پایان نیز شواهد حاصل از این پژوهش می تواند برای سازمان های مختلف استفاده کاربردی، نظیر برنامه ریزی برای تغییر و اصلاح فراهم سازد.

مژده انصاری

تابستان ۹۷

